

Protocol ongewenste omgangsvormen Dominicanenkerk en -klooster Zwolle

Inleiding

Christelijk geloof vraagt om gemeenschap, veronderstelt gemeenschap. In de geloofsgemeenschap van de Dominicanenkerk en -klooster willen veel gelovigen en anderen een steentje bijdragen en ze maken op deze manier van de Dominicanenkerk een levende geloofsgemeenschap: Samen maken we de kerk/klooster!

Deze levende geloofsgemeenschap belichaamt geloof en daarom streven we met elkaar naar een respectvolle sfeer en een goed werkklimaat.

De Dominicanenkerk en -klooster Zwolle vindt afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat iedereen zich prettig en veilig moet kunnen voelen. Dit kan alleen als je elkaar in zijn/haar waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat binnen de kerk/klooster vormen van ongewenst gedrag niet worden getolereerd. Hieronder valt ook: pesten, agressie, seksuele intimidatie, discriminatie, of het aanzetten hiertoe. De Dominicanenkerk en -klooster Zwolle vraagt van alle leden, vrijwilligers of andere bezoekers, dat zij meewerken aan het naleven van de omgangsvormen¹.

Wat zijn ongewenste omgangsvormen?

Een precieze opsomming van wat onder ongewenste omgangsvormen moet worden verstaan is moeilijk te geven. Tevens is het vaak onduidelijk waar de grens ligt. Het hangt van de betrokken personen en van de omstandigheden af of bepaalde gedragingen als ongewenst en intimiderend worden ervaren. Wat de één onverschillig laat, ervaart een ander als ongewenst, kwetsend of bedreigend. Niet hoe de aandacht is 'bedoeld', maar hoe deze wordt 'ervaren' is maatgevend.

- Discriminatie
De omstandigheid dat een persoon op een andere wijze wordt behandeld dan een andere persoon in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid, burgerlijke staat, leeftijd, handicap of chronische ziekte, tenzij het voortvloeit uit dwingend kerkelijk recht.
- Seksuele intimidatie
Enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.
- Agressie en geweld
Voorvallen waarbij een persoon psychisch of fysiek wordt lastig gevallen, bedreigd of aangevallen.
- Pesten
Alle vormen van intimiderend gedrag met een structureel karakter, van één of meer personen gericht tegen één andere persoon of meerdere andere personen die zich niet kan of kunnen verdedigen tegen dit gedrag.

¹ De Dominicanenkerk/het Rectoraat houdt zich aan de kerkelijke regelingen en afspraken, met name de Gedragscode Pastoraat, in het voorjaar 2018 vastgesteld door de diocesane bisschoppen en onderschreven door het provinciaal consilie van de orde der dominicanen.

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is binnen de Dominicanenkerk en -klooster het eerste aanspreekpunt voor een ieder die opmerkingen of vragen heeft over gedrag dat als ongewenst of intimiderend wordt ervaren. De vertrouwenspersoon is aanspreekbaar voor beroepskrachten, vrijwilligers, parochianen, en/of bezoekers van kerk en klooster. In dit protocol wordt stapsgewijs de handelwijze van de vertrouwenspersoon beschreven in het geval hij/zij in vertrouwen op de hoogte wordt gebracht van een melding van ongewenste omgangsvormen. Er zijn twee vertrouwenspersonen.

Handelwijze vertrouwenspersoon

1. Opvang en begeleiding

Een ieder kan een beroep doen op de vertrouwenspersoon voor vragen, vermoedens, meldingen, klachten en aangifte met betrekking tot ongewenst en/of intimiderend gedrag. De vertrouwenspersoon is hiervoor het eerste aanspreekpunt binnen de Dominicanenkerk en -klooster. De betrokkene moet in de eerste plaats in vertrouwen een verhaal kwijt kunnen en worden opgevangen in verband met emoties die daarbij kunnen spelen. De vertrouwenspersoon kan de betrokkene bijstaan en advies geven om een einde te maken aan de ongewenste omgangsvormen.

Indien een bepaald onderwerp niet onder de ongewenste omgangsvormen te scharen is, dan geeft de vertrouwenspersoon dat ook aan richting degene die contact heeft gezocht en zal dan doorverwijzen naar de directeur of een bestuurslid dat personeelszaken in portefeuille heeft.

2. Vervolgstappen

- **Bemiddeling**
Samen met betrokkene kan de vertrouwenspersoon onderzoeken of door bemiddeling een einde kan worden gemaakt aan de ongewenste omgangsvormen. De vertrouwenspersoon onderzoekt eerst met betrokkene en degene tegen wie de melding zich richt of er een einde kan worden gemaakt aan de omstandigheden waarop de melding betrekking heeft.
- **Doorverwijzen**
Naar aanleiding van wat de vertrouwenspersoon ter ore komt, kan de betrokkene ook geïnformeerd worden over mogelijke (externe) instanties waartoe de betrokkene zich kan wenden voor de verschillende vervolgstappen. De betrokkene maakt hierin zélf een keuze of wordt doorverwezen naar instanties die bij die keuzebepaling kunnen helpen (maatschappelijk werk, huisarts).

3. Opheffen vertrouwelijkheid en overleg met bestuur

De vertrouwenspersoon informeert de betrokkene over de gevolgen die het incident heeft voor de stappen die de vertrouwenspersoon moet zetten. In alle gevallen zal geanonimiseerd overleg volgen met een bestuurslid met de portefeuille personeelszaken. Deze beoordeelt hoe vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid moet worden gehandeld. Indien dit handelen vereist dat (een deel van) de vertrouwelijkheid moet worden opgeheven, zal betrokkene door de vertrouwenspersoon hierover uitleg krijgen en om diens toestemming worden gevraagd. Bij toestemming is de vertrouwelijkheid opgeheven.

Het opheffen van vertrouwelijkheid kan ook zonder toestemming van de betrokkene, maar niet nadat:

- de vertrouwenspersoon de betrokkene heeft uitgelegd waarom hij/zij deze stap moet nemen en om diens toestemming daarvoor is gevraagd;
- is gebleken dat er geen andere weg is dan het opheffen van de vertrouwelijkheid om het voor het bestuur mogelijk te maken haar verantwoordelijkheid te nemen;
- naar het oordeel van het bestuur het niet-opheffen van de vertrouwelijkheid voor betrokkene en/of derden schade of gevaar zal opleveren en dit kan worden voorkomen door het opheffen van de vertrouwelijkheid.

Opheffen van de vertrouwelijkheid gebeurt overigens met inachtneming van alle verplichtingen die het bestuur en vertrouwenspersoon hebben jegens de bescherming van de privacy van alle betrokken partijen. Met de betrokkene bespreekt de vertrouwenspersoon de mogelijke gevolgen van deze stap en verwijst de betrokkene naar relevante hulpverlening. Tevens wordt afgesproken hoe betrokkene op de hoogte wordt gehouden van het handelen van het bestuur.

Overwegingen die tot het opheffen van de vertrouwelijkheid aanleiding kunnen geven zijn:

- er is sprake van een ernstig strafbaar feit;
- er is sprake van angst of onmacht aan de zijde van betrokkene om een strafbare en/of ongewenste situatie te beëindigen;
- er is sprake van een voor de betrokkene of derden acute onveilige omgeving;
- er is sprake van gedragingen of een situatie waarin het bestuur vanuit haar verantwoordelijkheid in het algemeen belang moet ingrijpen.

5. Verslaglegging en rapportage aan bestuur

De vertrouwenspersoon maakt een vertrouwelijk verslag van een gevoerd gesprek en legt de daarin gemaakte afspraken vast, en meldt een eventuele doorverwijzing.

Verder meldt de vertrouwenspersoon, via een rapportageformulier, aan het eind van elk kwartaal, hoeveel gesprekken hij/zij gevoerd heeft, wat de onderwerpen waren en de uitkomsten/afspraken.

Het vertrouwelijk verslag en het rapportageformulier worden binnen de Dominicanenkerk en -klooster op een veilige wijze gearhiveerd. De vertrouwenspersoon beheert dit archief.

6. Preventie en Signalering

De vertrouwenspersoon geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur over knelpunten in het beleid die relevant zijn ter voorkoming dan wel bestrijding van ongewenste omgangsvormen.

Bij vermoedens van seksuele intimidatie, anonieme signalen, eigen waarnemingen, of geruchten daarover, licht de vertrouwenspersoon het bestuur in. Besluit het bestuur daarop tot verdere stappen, zoals nader onderzoek, dan wordt de vertrouwenspersoon daar niet mee belast.

Vastgesteld

*door het bestuur van de Stichting Dominicanenklooster Zwolle
tijdens de vergadering van 9 oktober 2019*